

Lau, Theodor Ludwig,

Meditationes, theses, dubia philosophico-theologica placidae eruditorum
disquisitioni religionis cuiusvis et nationis

Freystadii 1719

Regensburg, Staatliche Bibliothek -- 999/Theol.syst.1220

urn:nbn:de:bvb:12-bsb11119464-0

VD18 10175903-003

Theol.
syst.

1220

Städtische Bibliothek

Regensburg

theol syst 1320

Der Autor dieser göttlichen Schrift
ist ein Cörländer, Namens Law,
der vor einiger Zeit in etc. Bögen
Meditationes de Deo, mundo et
homine druckte, und sehr in Frankreich
hust am Mägen ausstehet. Um
dieses ärgernißes will hat ff. lat.
da selbst die Schrift confiscirt und dem
Autor die Haft verbott. Darauf die
se Atheist ganz wäntigob büßlein
publicirt, und sich erheuet, unter dem
Character eines frommen Latz (mit
verzeihen, hat man nicht ersahen)
wider auf gedruckte Frankreich zu kommen
und viel injurien, wird gesch. in. Welt. da
selbst vornehmste Männer aus G. Posth.
da er den bald mit Adresse belegt
word. In Cörländer Gefangenschaft der
trübe seine auf dergleichen hat bemäng-
ligt, daß er verabschiedet, sich mit

und Junge die aber an bößer Armut
mit Gewalt angriffen, und hat nun
Ihn durch Fronen halb tot in sein Blut
Ligand gefund, als er nun durch sich
das aßteb Ouder in so weit gebracht
word, daß er für Brause hing fa!
er dem Hancforn durch behört
Bordung die Meditations süß
vorgang, und durch selbst zu
in noch zersore fort für ein mal
dabei hat er das 1. abendmal
vorlangt, so ihn aber noch nicht so
augenblickig hat zugeteilt, word
voll. Noch wieder ist dabei die
für Umstand, daß er fünf vor fünf
nach ein Paar, der alle zu fassen,
und ganz toll nur voll mit der
weise von d. Chenz charged, wo
er ihn aber so ganz arretiert, als
er kann, ein selbst aige mörder zu

MEDITATIONES.

THESES. DUBIA.

PHILOSOPHICO-

THEOLOGICA;

Placidæ Eruditorum Disquisitioni,
Religionis cujusvis & Nationis:

in

Magno Mundi Auditorio,

submissa;

à

Veritatis Eclecticæ Amico.

* *

*Si quid hinc Pietati : si quid bonis
Moribus : si quid Sacris Literis : si
quid Ecclesie Christiana Consensui :
si quid ulli Veritati dissentaneum :
à me dictum est ; nec dictum esto.
Magnus Grotius : in Prolegomenis ad
Aureum Librum de Jure Belli &
Pacis.*

Freystadii 1719.

MONITUM
CHRISTIANUM :
ad
MALEVOLUM
ETHNICUM.

----- Liberius sc
*Dixero quid : si fortè jocosius : hoc mihi Juris
Cum venia dabis. -----*
*Nam Vitiis nemo sine nascitur : Optimus ille est,
Qui minimis urgetur. Amicus dulcis ,
ut Aequum est,*
*Cum mea compenset Vitiis , Bona : pluribus hisce ,
(Si modò plura Bona mihi sunt) inclinet : Amari
Si volet. Hâc Lege : in Trutina ponetur eadem.
Qui ne Tuberibus propriis offendat Amicum
Postulat : ignoscat Verrucis illius. Aequum est
Peccatis Veniam poscentem reddere rursus.*

Horat. L. i. Sermonum: Satyra III. & IV.

Non Cacoëthes hodiè
ubique regnans scri-
bendi : non Ambi-
tio, in Parnasso Lit-
terario , Augustos
inter Apollinis Purpuratos incla-
rescendi ; Amor sed Veritatis
Orthodoxæ , quæ mihi sola pla-
cet Dea : Suafor fuit & Consiliari-
us , ut hæc Philosophico - Theo-
logica Typis loquentia evulgarem,
tuoque maturo, Lector Benevole!
submitterem Judicio.

Continent ea Meditationes :
Theses : Dubia. Scopus Omni-
um : ut à Te Gratiose Lector !
) (2 quem

quem tamen Ens Rationale Liberum , non Præjudiciorum suppono Servum ; Trutinam secundum Veritatis & Æquitatis : ad Amusum Rationis & Scripturæ : ex Dictamine Philosophiæ & Theologiæ ; omnibus sine Passionibus examinentur : illustrentur : vera , defendantur : falsa , rejiciantur.

Imbecillitatis siquidem meæ ; probè conscius : & quod in subtilibus hisce Philosophiæ & Theologiæ Articulis Fidei ; Scientia qualis-qualis mea , mera adhuc sit Ignorantia : cum in iisdem Oculi vel Aquilini , Noctuarum cœcutiant more ; Uti proinde à Doctioribus : qui Jura Dei & Theologiam in Scrinio Cordis , custodiunt Revelatam ; meliora discere :

scere : & ab iis , in quibus non rectè , non verè , non orthodoxè sentio , erudiri pervaldè cupio ; Ità palmarium Votorum meorum Desiderium manet : Dubiorum Nodis , Artificiò Rationis & Autoritate Revelationis, exsolutis ; Ex Errorum , si fortè in eâ peregrinor Semitâ : in Regiam Veritatis Viam , me reductum videre.

Vos interim , Viri Plurimum Reverendi, Excellentissimi & Doctissimi : Vos inquam ! per Sacras Divi Nostri Lutheri, religiosò aservatas Cultu Reliquias: beatosque illorum , quos à felicissimo Reformationis Tempore , Lipsia, Witteberga , Rostochium , aliaque foecunda Invariatae Religionis Seminaria, progenuerunt Orthodoxorum Manes : devotissima con-

juro Mente ; Præsentes Ubi Pa-
 ginas , curiosô legetis & relegetis
 Oculô : ne Pectora Vestra Vene-
 randa , Mansuetudinis quippe ,
 electa quæ debent esse Sacraria &
 Spiritus Sancti h. e. Amoris Divi-
 ni Templâ ; Zelus vel Livor ullus,
 plus quam Vesuvianô excande-
 scens Igne , tam' vehementi occu-
 pet & eousque inflammet Furore :
 ut eas quidem caninis conterere
 Dentibus , eorum ad morem , ira-
 cunda quos tetigit Diana ; Philoso-
 phico-Theologica verò Cogitata,
 ex Intentione, in iisdem, publica
 innoxia , sinistra notare Interpre-
 tatione : Metandem innocentem,
 horrendô Hæresium coronatum
 Nomine : ad nigricantia Orci Sub-
 sellia condemnare ; Actione ha-
 beatis pro Heroica : ad quam, ex
 Opinione vestra imaginaria, Vo-
 catio

catio immediata & Instinctus Dei,
Vos legitimaverit & stimulaverit
Extraordinarius.

Nolite Sancti Ecclesiæ Patres
Palliati: & Angelici Voluntatis Di-
vinæ uti Nuncii, ita reales in Fide
& Vita Executores; Apostolica
quos, ceu Membra Coeli Nobiliora,
Impositio Manuum, à communi
Laicorum distinxit Coetu: quibus-
que eapropter solum, Sanctum in-
gredi licet Sanctorum, & Arcana
cum Domino Dominantium insti-
tuere Colloquia; Nolite: Obtestor
Vos & Obsecro eâ quâ par est Reve-
rentiâ! lethifera Excommunicatio-
num vestrarum vibrare Tonitrua,
& turbulenti Sacheverellii ad Me-
thodum Prædicatoriam, Pulpita sa-
cra Templorumque Fornices: Ma-
jestaticas & quietas Omnipræsen-
tis & Clementissimi DEI, quæ re-
præ-

præsentant Residentias ; Biliosō,
exorbitantium Concionum con-
cutere Terræ Motu !

Quem enim in Finem vultis
Primi à Latere Christi Consiliarii :
funestos tales, in Pomœriis Vineæ
Dei, excitare Tumultus ? Cur di-
ra intonare Classica Ecclesiastica ?
Quare ad tartarea Convitiis
provolare Arma ? Cur tristia Se-
ditionum pulsare Æra Incendia-
ria ?

Si forsitan Machinationes hæ
hostiles ; Mihi Cædem minan-
tur & Interitum : dum meas op-
pugnare intendunt Positiones ;
Vanæ : injustæ : impiæ : irratio-
nales sunt sanè & erunt Omnes ;
Imò Fulmina bruta & muta : ac
Fulgura ex Pelvi !

Sum ego namque Caro de
Carne Vestra : & Os de Ossibus
vestris

vestris. Ovis : ex Ecclesiæ vestræ Ovili. Lutheranismi : ad ultimum Vitæ meæ , si Deo ità visum fuerit , halitum ; strenuus uti Sē-
Etator , ita Propugnator.

Scripta verò quod attinet hæc Philosophico-Theologica : absit , ut credatis Viri Illuminati ; genuina mea esse Dogmata & Religio-
nis quam profiteor Criteria. Po-
lus profectò Arcticus : non tam longè Polo distat ab Antarctico , quam ego ab his , in quibusdam Punctis , alienum me dico Opini-
onibus ; Quarum nonnullæ , jocosum tantum Ingenii Lusus , & liberio-
ris Rationis Meditationes : pluri-
mæ , Sole Meridianò clariores Ve-
ritates : cœteræ , dubiæ & in u-
tramque Partem , Theses manent
disputabiles ; A me licet pro hac
Vice, Disputationis ergò & ad Mu-
nera

nera mox Respondentis, mox Opponentis cordati, Artis Ratiocinandi secundum Leges, explenda: vel affirmantur & defendantur: Vel negentur & rejiciantur. Fides interim mea: est uti Vestra, Orthodoxa. Vera: non falsa. Virtuosa: non vitiosa. Laudabilis: non culpabilis. Christiana: non Gentilis. Apostolica: non Pharisæica. Ingenua: non Hypocritica. Fundamenta ejus Solidissima: Scriptura sunt Sacra: Catechismus Lutheri: Confessio Augustana: Formula Concordiæ: omnesque illi Articuli, quos Chemnitius, Calovius, Scherzerus, Cronmayer, Quenstedt & innumerabiles Fidei Lutheranæ Defensores Seraphici; Achilleis demonstrarunt, & Adversariorum contrà Objectiones, defenderunt Argumentis.

Sin-

Sincerâ hâc, & ex profundis Cordis mei Penetralibus : cujus Scrutator imperscrutabilis Deus ! haustâ Confessione ; vivite jam Saxonicæ Religionis Atlantes & Simsones , Domini mei Gratosissimi, pacati : placati : tranquilli. Vestras, si fortè aliquas : Cimmeriis quia adhuc Præjudiciorum & Affectuum dominantium occoecati Tenebris ; innocentes has contrâ Lineas, & Me concepistis Indignationes : Persecutiones : Odia Vatiniana ; pacifica prout id Vos , Evangelii Præcepta jubent : Deponite , Exvite ; Ac Generosorum ad instar Animorum : humillimis flexi Precibus ; Meditationes meas , Amicâ Lætionem , Examine , Discussionem : Me, Evangelicâ dignemini Charitate ac Pastoralis Informatione ; quam cœlestes veluti Inspirationes, cœcâ exosculabor Obedientiâ & inde-

indelebili servabo Memoriâ : quo-
ad usque Spiritus hos reget Artus.
Tu verò Lector Benevole &
Amice candide ! Seriam hanc, Ve-
nerando cum Ministerio, æqui bo-
nique consule Collocutionem. Præ-
be Te Mihi, & Cogitationibus
his meis, solius Exercitii Disputa-
torii & Veritatis investigandæ gra-
tiâ, prælo evulgatis; Gratosum:
Faventem : Benignum. Æquâ,
ubi easdem, si Tibi per Otia id li-
cuerit, ponderare volueris Censu-
râ : Amoris exinde Tui, quem
Mihi geris, metiar Magnitudinem;
Hocque Nobile Benevolentia Ge-
nus : reciprocò Obsequiorum Cul-
tu, compensare; indefessò Studiò
allaborabo. Vale !

*Non laudimur : hæce
Si quis Amicorum, est ausus reprehen-
dere Scripta.*

Horat. Epistol. L. 2. Ep. 1.

I. Con-

I.

Confiscatio & Combustio Librorum : ex Ratione Status pernecessaria sæpè est & utilis. Ast ubi solò ex Odiò Theologicò, Politicò, Philosophicò, profecta ; Tyrannidem sapit Litterariam. Ignorantiam promovet & Errores. Solidam impedit Eruditionem. Rationi adversatur & Veritati. Autoribus interim : tales qui patiuntur quasi-Pœnas : nullam Ignominia vel Infamia inurunt Notam. Libri : gloriosum sustinent Martyrium. Autores : illustres pro Veritate & Ratione , Martyres fiunt.

II.

Verborum & Cogitationum unicus , optimus & infallibilis Interpres : non Auditor vel Lector, sed Orator & Scriptor. Summa ergò Impietas : innoxiiis ex Principiis , Præmissis & Intentionibus ; falsas , erroneas & fictitias , pro lubitu elicere Conclusiones. Compositionis & Divisionis committere Fallacias. Diversos Respectus & Personas Morales : Consequenter Meditationes earundem: Philosophicas, cum Theologicis

confundere Notionibus : & Ethnicum , cum Christiano : Philosophum , cum Theologo : Philosophum Eclecticum , cum Philosopho Sectario : Theologum Naturalem cum Theologo Revelato : pro uno eodemque habere Subjecto. Studium & Professio Doctorum : qui Opiniones , à vulgari Præjudiciorum Orbita recedentes , Serpentino prosequuntur Odio : & unica quibus Gloria : Hæreticorum compilare Indices : Hæresiarcharum & Atheistarum adaugere Numerum.

III.

Primus & verus Hominis Status : est Libertinismus. Exerit is se in Vita : Ratione : Sermone : Scriptione. Ens quia Liberum : liberè vivit , cogitat , loquitur , scribit. Quale Ens : tales Entis Affectiones. Sunt verò illæ : ab Homine inseparabiles ; Has ipsi demere velle : foret destruere Essentiam Hominis.

IV.

Impedimenta Veritatis : sunt Præjudicia Rationis , Religionis , Educationis , Autoritatis , Regionis , Nationis , Passionum , aliaquæ. Abjicienda ab eo : qui eam sectatur & quærit.

V.

Scrutanismus : Cartesianismus : Scepticismus : genuini ad Templum Veritatis sunt Ductores ; quos tamen , Austeri Tenebrarum Regni Doctores : qui Divinæ & Humanæ Eruditionis , sibi vindicant

Mono-

Monopolium, summâ cum Infamiâ, è Republica Litteraria, relegant.

VI.

Ad Veritatem Philosophicam & Theologicam cognoscendam: Tolerantia cujusvis generis Librorum, utilis & necessaria. Contraria enim juxta se posita: magis elucescunt. Optandum hinc: ut ille, de Tribus Mundi Impostoribus, Liber: veram cujus Existentiam, Eruditus tuetur Orbis; in Lucem denuò prodeat. Occasionem sic accipiet Orthodoxia: impium Tenebrionis hujus refellere Dogma, solidisque, è limpidis Scripturæ Sacræ Fontibus, haustis Argumentis; Moyſis defendere Pentateuchum: Christi Missionem & Nunciaturam legitimare. Objectio Venerandi Ministerii: Libri sunt periculosi: Ergò prohibendi; non valet. Pugnant enim cum expresse Christi Mandato: quod vult, ut Zizania cum Tritico; ad Diem usquè Messis, simul crescant.

VII.

Libri Hæretici, Impii, Athei: in se, sua natura, abstractivè, ex Thesi ac Scriptorum Intentione considerati; nulli dantur. Concretivè verò, subjectivè, relativè & ex Hypothesi aliorum, contrariæ maximè Partis: ingens eorum, in Bibliothecarum Infernis, Indicibus Expurgatoriis, Elenchis Hæresium, reperitur Catalogus. Pro Diversitate enim Hominum: Opinionum: Sectarum: Factionum: Passionum: Rationis Status Politici & Ecclesiastici: Libri quidam approbantur, alii damnantur. In illis, Lux: in his, Tenebræ.

Ibi, Veritas : hic, Error. Ibi, Religio : hic, Hæresis. Ibi, Christus : hic, Belial. Ibi, Vita : hic, Mors. Alcoranus, Christianis quia non ar-
ridet : Fabula audit Mahometis ; Et est. Turcæ & Gentiles : Scripturæ Sacræ dum nequeunt capere Dogmata, Miracula, Mysteria ; ea pro Imposturis habent. Judæi Messiam expectantes : Vetus Testamentum, pro solo & genuino Dei colunt Verbo ; Evangelium contrà & Christum : ceu Christianorum Fisiones detestantur ; Sed impiè !

VIII.

Atheismus nullus datur. Asserti hujus *Primum Criterium* est : Agnitio Entis alicujus Supremi & Primi : à quo, ex quo & per quem, Omnia sunt quæ sunt ; quod tamen a Nemine, nisi à se & per se, subsistit & existit : sive jam Ens illud Simplex vel Multiplex : separatum à Mundo, vel cum Mundo, certo sub respectu unum : Spiritus vel Materia esse statuatur ; Ejusmodi enim Notiones Mentis & Prædicata humana : veram propterea istius Entis & Divinitatis Primæ nec alterabunt nec destruent Naturam. Manebit Ens Simplex : etiamsi ab Homi-
nibus duplicetur, triplicetur, multiplicetur. Non cohærebit Mundo, nec Res creatæ, diversæ unius Rei Modificationes ac Partes : adeoque Mundus & Deus, unum & idem Ens erunt ; Si Deus & Mundus : in effectum à se invicem substantialiter differunt ; Uti reverà differunt. Imò Creator ille Universalis : Deus ille Deorum : Jehovah : Ens illud Entium : est & erit Spiritus ; Terminò quamvis Philosophico, Materia ; Anima Mundi ; Corpus infinitè exten-
sum

sum appelletur & condecoretur ; Cum nullum ; in Rerum Natura sit vel concipi possit Attributum reale : quod non , cum a Deo , suam habeat Originem : ad Eum iterum , sed in Gradu eminentissimo , sublimiter non vulgariter referri debeat.

Secundum Criterium est : Universalis Regiminis Agnitio. Sive illud Fato : Providentiæ : Astris : vel aliis adscribatur Regentibus & Moventibus. Quicumque Universi profitetur Gubernationem : licet nec Gubernatorem , nec Gubernationis Modum : Arcana quæ manent imperscrutabilia ; propriè & distinctè determinare queat : eo ipso , certissimam Dei alicujus affirmat Existentiam ; qui mirandam hanc Orbis Machinam , vel Ipse , ceu Causa prima : vel per alias Causas secundas & auxiliares-ministrantes conservat. Conservare autem : quid aliud ? quam Mundum & Creaturas Mundi , gubernare & regere.

Tertium Criterium est : Cultus Dei vel Deorum Internus & Externus : qualis qualis ille : & secundum Populi aut Hominis particularis Genium & Ingenium ; vel ex Revelatione : vel ex Ratione Status Ecclesiastici aut Politici introductus fuerit & receptus. In omni siquidem Religione : quæ nihil aliud quàm Cultus Dei ; Intentio Colentium Prima & Principalis : probè ab Intentione secunda & minus-principali , est separanda. Illa enim una est : Hæc varia , multiplex , imò innumera. Illa , Dei Venerationem & Honorem tantum : Hæc , simul Salutem Status , vel Interesse particulare intendit. Quicumque ergò Populus vel Homo : unum aut duo , ex tribus his observant Criteriis : quamvis , qui tria conjunctim possident , in Majori Perfectionis

tionis Gradu, quoad Rationalem, sicque Veram Religionem sint constituti; immerito Atheismi inculpantur & damnantur. Sufficit enim, quod pleno Ore & toto Corde: Summi alicujus Entis confiteantur Existentiam; Licet in Essentiæ ejus Determinatione, peregrinas nescio quas, habeant & foveant Opiniones. Veræ omnes & rationales: gradualiter saltem inter se discrepantes; Quia ad Entis Veri & Rationalis Agnitionem tendunt & Adorationem.

IX.

Veritas & Religio una est: quia Ratio una: quia Deus unus. Innumeræ Sententiæ Philosophicæ & Theologicæ: Veritatis & Religionis sunt Modificationes. Veræ omnes, licet non Veritates. Gradu inter se differunt, non Essentiâ. Non erroneæ: non falsæ; Sed plus vel minus veriores: quatenus Deo & Rationi, Centris Religionis & Veritatis; vel proprius accedunt: vel ab iisdem, magis magisque recedunt.

X.

Prima, antiquissima, generalissima & Religio maximè rationalis: est Deismus. Judaismus: Gentilismus: Christianismus: Mahometismus: & infinitæ aliæ de Deo Cogitationes ac Religionum Sectæ: ex eô, ceu Matre, sensim ac sensim, variis Temporibus, diversasque ob Causas; in Politiis & Ecclesiis, progerminarunt: & nostrum Globum Terr-Aqueum, Dogmatibus suis & Ritibus impleverunt. Omnes tamen, post plurimas Doctrinarum Ambages, Subtilitatum
Cir-

Circulos, & Ceremoniarum Anfractus : in Puncto hoc Universali, unanimi concordantes Exclamatione : Deus est ! Deus existit ! Existentiam enim hanc Dei : evincit Creatio. Est verò Creatio : Manifestatio Deitatis, in Creaturis. Communicat se iisdem Deitas : certò sub Modo; Ut sic Deus : Majestaticè sit & habitet in Creaturis ; Quia Causa earum ab æterno. Creatura autem : ceu Causatum ejus, in Tempore existens; Deum quasi- & certo sub respectu Modalem, h.e. Imaginem Dei repræsentet. Differentia tamen manente inter Dei hanc Imaginem & ipsum Deum : inter Creatorem & Creaturam.

XI

Deus fuit : nec fuit Religio. Deus enim, ab æterno. Religio, in Tempore demum introducta. Accidens est Deitatis : Religio. Adesse ergò & abesse potest, salvâ manente ejus Substantiâ. Maneret Deus : Deus ; quamvis non coleretur, nullaue ejus in Honorem Altaria : Tempia : Sacerdotes : existerent.

XII.

Religio duplex : Rationis & Revelationis. Ratio : docet Deum esse, & quidem Essentiâ unum. Notitia hæc Dei simplex : Rationi sufficit. Vinculò hoc Rationali : omnes Deo uniuntur Nationes. Colit verò Ratio : Deum, ceu Universi totius Creatorem : Conservatorem : Gubernatorem; Cultu maximè Interno. Universum hoc, ejus est Liber : quem quotidie legit, evolvit, scrutatur. Dum sic Deum colit, & in Mundo legit : quietè cogitat & quietè vivit. Quietè : quia rectè. Rectè : quia semper de Deo : in Deo : & cum Deo.

Deo. Nulla hinc Turbatio Mentis ob Peccata & Ignem Æternum; Ratio sibi relicta: Legem nescit Paradisiacam: Nescit Protoplastorum Lapsus: Opus Salvationis: Diabolum: Gehennam ignorat. Mutationem interim Rerum & Metamorphosin fatetur: non Mortem, non Interitum; Sunt enim Res omnes, à Deo: Deus autem est Æternus: Opera ergo ejus æterna. Causata sequuntur Naturam Causæ. Abitus interim Creaturarum ex Visibili hoc Orbe: Appropinquatio & Reditus est ad Creatorem. Migratio Animarum ex Corporibus: Conglutinatio cum Anima Mundi. Concentratio Radiorum, in Sole. Revelationis Dogmata sunt: Testamentum Utrumque Scripturæ Veteris & Novæ; Librum esse Dei. Deum hunc: existere Triunum. Adamum & Evam primos Homines: lapsos, & ob Pomi vetiti Esu, Paradiso ejectos. Peccatum hinc intrasse Mundum. Ad illum salvandum, Dei Filium ex Fœmina Virgine sine Viro Natum, & Crucifixum. Hunc, cum Discipulis & Apostolis: omnibus prædicasse Gentibus Evangelium. Recipientibus illud, Cœlum: Spernentibus, Infernum: Præmii & Pœnæ loco, in extremo Die obventura; annunciasse. Compendium en! Benevole Lector, breve Religionis: Ratio quam concionatur & Revelatio. Plana illa & perspicua. Difficilior hæc & mysteriosa. Utraque vera: Hæc licet in Gradu perfectiori & excellentiori; Imò excellentissimo: Religio quia Dei, & Christi.

XIII.

Manifestatio Dei: Universalis alia, alia particularis. Universalis, in Creatione; Fundamentum

tum Religionis Rationalis, & omnium Gentium. Particularis : per Colloquia, Angelos, Apparitiones, Visiones, Inspirationes, Somnia, Oracula, Vaticinia, Prophetias, Miracula, Scripturam Sacram ; Fundamenta Religionis Revelatæ, certarum & Nationum : Judæorum præcipuè & Christianorum.

XIV.

Omnes Homines : Dei sunt Populus. Deus Creator : Populus Creaturæ. Populus hic, duplex : Cognitus & Incognitus. Hic, inhabitat Orbes & Sphæras visibiles & invisibiles : quarum nos ignoramus Fabricas. Ille : Globum nostrum, pro Domo habet Interimistica & Palatio. Cognitus Populus : Electus alius; alius Communis, seu Stylo Theologico : Reprobis. Electus : Judæus est & Christianus ; Nationes reliquæ : non quidem Gens ita electa ; Gens tamen Dei. Hæc : agnoscit & colit Deum ex Creatione. Illa : ex Revelatione. Prior, ex Libro Naturæ. Posterior, ex Libro Scripturæ : quæ duplex, Vetus & Novum Testamentum. Sunt interim omnes, in Complexu Generali & Sensu abstracto : Deistæ. Sunt Cultores & Adoratores Dei. Sunt Amatores Religionum !

XV.

Ratio : data est à Deo, omnibus Hominibus. Lex : certis tantum Populis. Vetus : Judæis. Nova : Christianis & eorum Sectatoribus. Ratio : Consilium dat & suadet. Lex : jubet &

obligat. Utraque : intendit Felicitatem Vitæ præsentis & futuræ. Beatitudinem terrestrem & cœlestem. Sanitatem & Quietem Corporis & Animæ.

XVI.

Ratio : prior est Revelatione. Verbum Dei , Operibus Dei inscriptum : antecedit Verbo Dei , per Viros Sanctos tradito. Religio ideò Rationalis seu Naturalis : antiquior Revelatâ. Illâ : nemo caret : qui Ratione præditus & Sensu. Hâc : plurimi , Sensu & Ratione quamvis dotati , destituuntur. Illâ : utuntur Homines , ceu Creaturæ Dei. Hâc : Populi tantum certi & electi , ceu Subditi Dei.

XVII.

Est verò Religio : quò rationalior , eò verior. Appropinquat enim magis Veritatis Centro : cuius Mensura , Ratio.

XVIII.

Cum jam' in omni Religione Nationum & Hominum : Rationale & Verum reperiatur ; Omnes Nationes & Homines agnoscunt Deum : quia agnoscunt Rationale & Verum ; quamvis secundum certos Perfectionis Gradus. Rationale enim & Verum, à Deo & ex Deo : ceu Veritatis & Rationis Fonte promanant. Dum sic omnes agnoscunt Deum : Atheismus nullus. Atheæ Nationes nullæ. Athei Homines nulli. Vid. Th. 8. suprâ.

XIX.

Idea tamen Dei in-vel connata : non datur. Si daretur : Deum perfectè cognosceremus. Quid enim Idea? quam viva & genuina Objecti alicujus Imago. Speculum : quod Rem, in totali sua Structura, Oculis Animæ & Corporis, repræsentat. Deum à priori cognoscere : est Incunabula Deitatis perlustrare. Originem ejus, qui sine Origine, & tamen Origo Universi est : Mente concipere. Quod Impossibile ! Si talis Idea Dei in-vel connata, in Homine existeret: Uniformis quoque de Deo Cognitio: in omnibus foret Hominibus & omnes apud Populos; Idea siquidem Dei in-vel connata: non nisi una & eadem esse potest. Deus enim Unus & semper Idem. Qui fuit Heri : est Hodie ; Et cras Idem ille erit Deus. Idem & Unus in Cœlis & in Terris. Qualis Ergo Deus : talis Idea Dei necessario. Et consequenter talis etiam Cognitio Dei : h.e. una & ubique Locorum eadem. Prædicata sequuntur Naturam Subjecti. Cum verò Notitia Dei una, con-& uniformis : in Orbe nostro habitabili, non reperiatur ; Quis enim innumeros, quos de Deo Conceptus, Opiniones & Notiones: cum Homines particulares, tum integræ sibi formarunt & formant Nationes, ignorat? Idea talis in-vel connata: nullum in re habet Fundamentum; Aut si ea admittatur : tot insimul Idæ Dei in-vel connatæ asserendæ, quot Homines existunt & Gentes. Qui verò Ideas de Deo in-vel connatas multiplicat: Multiplicat ipsum Deum. Multiplicare Deum: est Deitatem destruere. Licet interim Notitia Dei: à Priori non detur; datur tamen certa & infallibilis à
Poste-

Posteriori. Principia hujus Cognitionis sunt Opera Creationis : Sensus : Ratio. Per hanc Scalam : hos per Gradus : per hanc Climacem : Homo ascendit in Cœlum ante Thronum Majestatis Divinæ ; qui Totum hoc Universum. Non enim Ratio cogitaret de Deo : nisi Eum perciperet. Non perciperet : nisi Eum sentiret. Non sentiret : Organa nisi haberet Sensuum. Organa autem forent inutilia , nisi adessent Objecta : quæ moverent Sensus. Sunt verò Objecta illa : innumera & stupenda Creationis Opera. Hæc impellunt & incitant Sensus : ut Operum istorum Imagines & Ideas , Rationi insinuent & repræsentent , ut Illa deindè de iis , suas formet & concipiat Cogitationes. Frustrà enim foret , de Re , velle cogitare : cujus Idea, Hominum Sensus fugit. Cogitatio hæc Rationis , de Deo : Reflexione fit & Ratiocinatione. Reflexione : Operum Divinorum Ideas , Sensu percipit , dum considerat & examinat ; conferendo eadem inter se invicem , conjungendo & separando : ut sic eò melius , quantum possibile ; Omnium eorum Natura : Structura : Virtutes : Qualitates : Actiones : Passiones : elucescant & patefiant. Ratiocinatione : ubi sequentes , hisce ex Reflexionibus ceu Præmissis ; infert Conclusiones uti veras , ita certas. Opera ad sunt : Ergò Opifex. Effectus : Ergò Causa. Fructus : Ergò Semen. Radii : Ergò Sol. Fluvii : Ergò Oceanus. Creaturæ : Ergò Creator , Creatio , Deus. Creare enim : Dei solius Reservatum ! Differunt interim Reflexiones hæ & Ratiocinationes diversimodè . Pro Hominum Reflectentium & Ratiocinantium

tium multiplici Diversitate; Quæ tamen quò planiores & clariores: eò planiorem quoque & clariorem Dei Ipsius, reddunt Cognitionem.

XX.

Licet interim Ratio: Veritatis & Religionis unica sit & debeat esse Norma; maxima tamen Hominum Pars, Notiones & Ideas, quas in Rebus humanis & divinis: à Parentibus, Professoribus & Sacerdotibus: in Domibus, Scholis, Academicis, Ecclesiis, audiverunt & in Succum ac Sanguinem converterunt; Ulteriori absque Examine, pro veris adorant & rationales æstimant: ut sic sæpè Educatio & Consuetudo: unà cum Præjudiciis, Passionibus & Temperamentis, prævaleant & dominantur Rationi. Judæus hinc: Vetus exosculatur Testamentum. Christianus: Novum Fœdus. Alcoranum, Turcæ: Chineses, Doctrinam venerantur Confucii. Catholicus: Romanæ Ecclesiæ Effata, pro Norma habet Veritatis. Lutherani: Augustanam sequuntur Confessionem & Concordiæ Formulam. Reformati: pro genuinis Religionis suæ Principiis, Catechismum adorant Heydelbergensem & Synodum Dordracenam. Omnes interim fere, Oculis uti videntes alienis: ità aliorum Ratione, ratiocinantes. Ipsi Cœci: Ratione & Mente capti; Cum ponderibus modulisque suis: earum Ratio non utatur. Quædrant huc apprimè ex Juvenali versus:

*Quidam sortiti metuentem Sabbata Patrem,
Nil præter Nubes & Cæli Numen adorant:*

Nec

*Nec distare putant humana carne scillam,
Quâ Pater abstinuit, mox & præputia ponunt.
Romanas autem soliti contemnere Leges,
Judaicum ediscunt & servant ac metuunt Jus,
Tradidit arcano quodcunque Volumine Moses:
Non monstrare vias, eadem nisi Sacra colenti:
Quæsitum ad Fontem solos deducere verpos.
Sed PATER in causa, cui septima quæque fuit Lux
Ignava, & partem vitæ non attigit ullam.*

XXI.

Religionem tamen illam: cui, quis per Circumcisionem: Baptismum: vel aliud Signum Ecclesiæ externum, est initiatus; pro optimâ, rationaliori, sicque veriori reliquorum Opinionibus: unusquisque tamdiu habere, colere & profiteri debet, quoad Speciem ad minimum externam; Quamdiu in istius Ecclesiæ Sinu, vivit & manet. Membrum enim est: quod Corporis induit Naturam. Pars: quæ, sequitur Indolem Totius.

XXII.

Simulatio interim Religionis externa: justa est, quia utilis: ob varios Necessitatis, Exigentia & Expedientia Casus. Fictio est Interimistica Politico-Theologica: quæ Veritatem occultat, non immutat. Christianus reverà manens & Orthodoxus: Turcico quamvis, alioque indutus Habitu, Ritus exerceam Mahometismi: Judaismi: Gentilismi. Non enim is, qui in manifestò Judæus fit; Judæus est; Nec ea, quæ manifestò fit Carnis Circumcisio; Circumcisio est; Sed qui in
occul-

occultò Judæus fuerit : is Judæus est ; Et Circumcisio Cordis : Circumcisio est ; quæ Spiritu constat non Litera. Paulus ipse , Vas illud electum Dei , de se scribit : Factus sum Judæis , quasi Judæus : ut Judæos lucrificerem. Iis , qui sub Lege sunt , quasi sub Lege : ut eos , qui sub Lege sunt , lucrificerem. Iis , qui ex-leges , ex-lex : ut lucrificerem eos , qui extra Legem. Factus sum infirmis , quasi infirmus : ut infirmos lucrificerem. Omnibus factus sum Omnia : ut omninò aliquos salvos facerem. Quod jam licuit Paulo : Mihi licet & Omnibus. Si Polypô fuit mutabilior , in Conversatione sua Externa : ob Salutem aliorum Spiritualem : quare aliis Crimina forent & Peccata : multiplices, ob Interesse Temporale, Necessitate vel Utilitate id suadente ; Religionum induere Larvas & Personas. Par ubi Ratio : par ibidem Jus, Locum habet!

XXIII.

Religio Christiana : est Religio Rationalis ; Nam aliàs , Religio non foret. Fundamentum ejus : Scriptura Sacra. Est illa , Liber Rationalis : profectus enim à Deo. Quid autem est Deus ? Ens nisi Rationale. Quæ ergò , Liber iste : divino Spiritus Sancti afflatu , qui Rationis Divinæ Effluvium ; conscripta continet Dogmata : rationalia sunt & ad Ingenii humani Captum commensurata. Si enim Deus , Transcendentia imperasset : jussisset Impossibilia ; Impossibilium verò nulla Obligatio. Est ergò Christianismus : Lex possibilis & rationalis. Possibilis : ratione Obser-

Observantiæ & Executionis. Rationalis : quia Positiones vel maximè difficiles , Myſteria ideò dictæ ; ritè modò , non quidem crassum ſecundum Senſuum Conceptum , ſed ſubtilem Ratiocinationis Modum , ſi explicentur ; Facillimè comprehendi : & ex Rationalitate Dei , earum Rationalitates dijudicari poſſunt.

XXIV.

Dum verò Scriptura Sacra : Verbum eſt Dei ; Cur Hominum ſequimur Verba ? Cur Prædicationes , Explicationes , Doctrinas Sacerdotum & Theologorum audimus Collegia ? Vocem audiamus Dei ! Sufficiat hæc. Aſt forſitan : Objectio in Promptu ; Non Omnes capiunt Verbum hoc. Sic eſt Excellentiffime Domine Præſes ! Ergò Doctores & Profeſſores Theologiæ neceſſarii : neceſſarii pariter Concionatores & Verbi Divini Miniſtri : qui Laicos inſtruant rudes : ex Tenebris Ignorantiæ , ad Lucem ducant Veritatis : illisque genuinum Voluntatis Divinæ manifeſtent Senſum. Aſt inſto : Verbum illud Dei , Inſtinctu Spiritus Sancti ſcriptum , dicitur. Cum jam' is , Spiritus ſit Uniformis : Spiritus Pacis & Concordiæ ; Unde tot, primis mox Chriſtianiffimi Temporibus : ipſos inter Prophetas , Apoſtolos & Diſcipulos , qui ab unò tamen & eòdem afflati fuerunt Spiritu ; exortæ ſunt Diſſenſiones : Diſputationes ; Contradiſtiones : Sectæ ? quæ hodiernò ſeculò , innumerum Stellarum excedunt Numerum. A' Diabolo reſpondebis : à Spiritu Tenebrarum. Rem tetigiſti Acu. Acquieſco ! Sed cum porrò Scriptura Sacra :

Sacra : clara & perspicua , ex Cathedra doceatur : ex Suggestu concionetur ; Cui usui Bibliothecæ : Codicibus Veteribus & Manuscriptis : quæ , sapissimè tamen sibi invicem contrariantur ; ad Fastidium & Nauseam repletæ ? Quem in Finem : infinitæ Bibliorum Translationes : Emendationes : Interpretationes : Commentaria ? Quare tot Concordantiæ : Harmoniæ : Lectionum Variantium Collectiones : necessariae ? Quibus elucubrandis , Exercitus Theologorum infatigabilis , tam' anxio Cordis infudat & impallescit Desiderio . Regeritur quidem rugosâ & Doctorali Fronte : Admicula sunt & Instrumenta : quibuscum Scriptura Sacra illustratur magis & corroboratur ; Et Responsio est sanè bellissima , quæ Hecatomben meretur ! Sed Deus , est Lux : Scriptura , Verbum Dei : Ergò necessariò , Verbum Lucis . Deus , est Veritas : Scriptura Sacra , Verbum Dei : Ergò Verbum Veritatis . Si jam' est lucida : est etiam' clara . Si clara : est perspicua . Si perspicua : est vera . Si vera : ulteriori Auxilio , Illustratione , Verificatione & Probatione non indiget . Tenebræ obfuscant Lucem : quid verò doctissimorum Theologorum Doctrina ? Quam' tenebricosum Opinionum Chaos ! Scriptura Sacra , Radius è Deitatis Sole : obnubilatur per Opacorum Dogmata ; Imò Deus Ipse , Sol Veritatis : totalem quasi patitur Ecclipsin : maculosis & mendosis Cathedralis Eruditionis , Obscuritatibus .

XXV.

Verbum hoc Dei Revelatum videtur materialibus illud Oculis insipientibus ; Deum docere Triunum Materialem . Deus Pater : frequentia cum Adamo ,
B
Noacho,

Noacho , Abrahamo , Moyse & plurimis aliis
Credientium , instituit Colloquia. Ubi Collo-
quia : ibi Sermocinatio , Vox , Lingua ; Quid
autem hæc ? quam Corporis Affectiones. Deus
Ipse : Protoplastorum confecit Vestes Pelliceas :
Lapideas Moyfi , in Monte Sinai , tradidit Tabu-
las : quibus , propriò insculpta erant Dei Digitò,
Decem Præcepta ; Artem verò exercere Sartori-
am & Sculptoriam : corporea præsupponunt Or-
gana , desiderant Manus. Quid autem Manus ?
quam Corporis Partes. Imò , plura ut jam ta-
ceam Argumenta : Faciem habet Visibilem & sub
Formis aspectabilibus , sæpè se Hominibus con-
spiciendum dedit. Ens ergò materiale necessariò :
Materiales dum admittit Qualitates. Prædicantur
Passiones quoque & Affectus de Deo : Quæ ta-
men Animi sunt Commotiones , & Corpus præ-
supponunt cum Sanguine. Deus Filius : ex Ho-
mine natus ; Humanam circumgeffit Naturam.
Vixit ut Homo. Mortuus ut Homo. Nasci au-
tem : vivere : mori : Proprietates sunt , quæ con-
comitantur Materiam. Deus quoque Spiritus San-
ctus : in Baptismate Christi , Specie visibili & cor-
porali apparuit Columbæ. Videri autem & Cor-
pus assumere , vel corporeò includi aut circum-
cludi posse Involucrò : Nota est Materiæ Caracte-
ristica. Materialitatem tamen Dei Triuni seu
Christianæ Trinitatis , Scripturificam : Theologia
negat. Sensum Verborum litteralem : figuratè
explicat. Deum , hòc loquendi & agendi Modò ,
Captui & Hominum Intellectui sese accommodasse :
seriò & verè defendit. Est enim Spiritus increa-
tus & infinitus, E.

XXVI.

Est verò porro Religio Christiana, etiam vera: quia est rationalis; Imò Religionum reliquarum rationalissima. Profecta enim est immediate: ex Oceano rationis & Veritatis. Mirum proinde, plures quam quadringentos Doctores: doctas pro Religionis Christianæ Veritate, scripsisse Defensiones. Labores maximè inutiles & supervacanei! Quod enim Rationale & Verum: in dubium à Nemine vocari potest. Defensio superflua & non necessaria: malæ sæpè certissimum est Indicium Causæ. Oppugnent licet istas, Christianæ Religionis Fortificationes, Adversarii; Sufficienter tamen propriis se tuebuntur Linguis: & invincibilibus, è Sacri Codicis Armamentariò, desumptis Argumentorum Bombardis: hostiles, contrariæ Partis & Christiani Nominis Hostium: Machinas Impugnationum; facillimâ destruent Operâ. Sol enim manet Sol: rabiosi eum etsi adlatrent Canes. Innocentia & Veritas: vel in Mari submersa Nigrò; Candorem suum Niveum sine Nebulis & Maculis: intemeratum servat.

XXVII.

Innumeræ licet interim, in Ecclesia Christiana, reperiantur Opiniones Universales & Particulares; sunt tamen Omnes, Religiones Christianæ: sunt veræ & rationales: sunt salvificæ; Qualia qualia etiam foveant Dogmata. Pro Scopō siquidem habent Rationem & Revelationem:

Deum & Christum. Fundamentum enim aliud nemo potest ponere, præter positum: quod est JESUS CHRISTUS. Si verò quis super-ædificat super Fundamentum hoc, Aurum: Argentum; Lapides pretiosos: Lignum: Fœnum: Stipulam uniuscujusque Opus, cujusmodi sit; Ignis probabit. Si cujus Opus manserit, quod super-ædificavit: Mercedem accipiet. Si cujus Opus comburetur: Damnum habebit; *Ipsè tamen salvabitur*: ità verò tanquam per Ignem. Comparativè interea, in tanta Christianarum Religionum Multitudine: Religio videtur mihi optima (salvò interea melius Sentientium Judiciò); Quæ

(1.) In Formulas nullas: Articulos Fidei nullos: nec Symbola jurat & Confessiones; Quid enim hæc? Munimenta nisi Clericalia: Elementa Mundi: Mandata & Doctrinæ Hominum. Quæ

(2.) Librum Creationis & Revelationis: Rationem & Verbum Dei: Philosophiam & Theologiam connectit & scrutatur. Combinanda hæc Media sunt: non sejungenda. Coordinanda: non subordinanda; Sed cum Judicio Discretionis. Quæ

(3.) Liberæ est Rationis & Voluntatis; Electionis non Coactionis. Propriæ Convictionis: non alienæ Persuasionis. Beatus enim: qui non judicat seipsum, in eo, quod probat. Hic quidem judicat Diem præ Die: alter verò judicat omnem Diem. Unusquisque in propriò Sensu, plenè persuasus sit. Qui curat Diem, Domino curat: & qui non curat Diem, Domino non curat. Qui edit: Domino edit; Gratias enim agit DEO. Et qui non edit: Domino non edit; Et Gratias agit Deo. Ne igitur Vos quis judicato in Cibo:
aut

aut Potu : aut in Parte Festi : aut Novilunii :
aut Sabbathorum. Quæ

(4.) Reliquas Dissidentium Opiniones : examinat, non accusat. Ponderat, non damnat. Tolerat, non Exilio, Igne, Carceribus, Multis : punit, prohibet, circumscribit. Sunt enim omnes Unius Patris : Partus. Stellæ : ejusdem Cœli. Fluvii : unius Maris. Falsas eas appellare & erroneas : idem foret, ac falsam & erroneam dicere Scripturam ; ex qua, Religionis suæ hauserunt Principia. Temerarium quoque & Christianismi Legibus : contrarium, tale est Judicium Inquisitionale & Sententia Condemnatoria. Infirmum Fide accipite : mansuetum Pauli est Monitum : non ad Dubitationes Cogitationum. Hic quidem credit : comedere posse omnia ; Infirmus verò Olera comedit. Qui non comedit : comedentem ne judicato ; Deus enim illum suscepit. Quare Tu ergò judicas Fratrem tuum ? Aut etiam vilipendis Fratrem tuum ? Omnes enim sistemur Tribunali Christi. Scriptum est : Vivo ego, dicit Dominus : quia mihi flectetur omne Genu & omnis Lingua confitebitur Deo. Quare quilibet nostrum, de se ipso Rationem reddet Deo. Non amplius itaque invicem Nos judicemus : sed hoc judicate potius, scilicet ut non ponamus Offendiculum Fratri aut Scandalum : NB. Per Opera Carnalia, Non-Christiana & Diabolica. Hæc qui potest capere capiat !

XXVIII.

Perfectum ad Christianismum : qui Virtutis & Amoris Religio ; Licet Christi Doctrina & Christi Vita requirantur ; Verior tamen & certior Christianus ille : qui Christianè vivit, quam qui Christianè credit. Positio tamen unius : non est Exclusio alterius.

XXIX.

Christianismi genuini, Testimonium infallibile :
Dei & Proximi est Amor. Is, ubi regnat :
Christi ibi floret Imperium. Fac hoc : & Vives ;
Christi Lex. Christi Promissio.

XXX.

Hodiernus interim Christianismus, Status est fe-
rè totaliter Idololatricus : & vivis, Novò in Testa-
mentò, Coloribus ; descriptus Gentilismus. Idola:
sunt Honor : Divitiæ : Voluptas. Imò ! Nil erit ulte-
rius, quod Christianis nostris Moribus, addat Poster-
itas : eadem cupient, facientque Minores. Omne in
præcipiti Vitium stetit : stat : & stabit : ad felicissima
usque Tempora Restitutionis Omnium Rerum, per
Christum.

XXXI.

Intrabunt verò (liceat, mihi quæso ! probabi-
liter ita argumentari) cum Christianis : Judæi, Ma-
hometani, Gentiles ; Cœlorum Regnum. Est
illud commune Omnium Patrimonium : Ovile U-
niversale. Judæis : Viam, Abrahæ ad Sinum,
Vetus Testamentum monstrat & Spes in Messiam
Adventurum. Mahometani : Paradisi fient Hæ-
redes, per Alcoranum & quia in Christum, ceu
Magnum Prophetam credunt. Gentiles : per
Religionem Naturalem & Fidem in Christum seu
Deum Incognitum implicitam ; Æternæ Beatitu-
dinis occupabunt Sedem. Sunt enim Judæi :
Mahometani, Gentiles, Creaturæ Dei : peræquè
ipsi uti Christiani ; Imò, unius & ejusdem Eccle-
siæ Membra. Mahometani & Gentiles : Gene-
ralis quidem Ecclesiæ. Judæi & Christiani : Ec-
clesiæ

clesiæ Specialis. Illi Parochiani Ecclesiæ Dei. Hi, Vassalli Spirituales Messiæ & Christi : sub Deo Patre. Gaudebunt ergò iisdem, cum iis, divinæ Gratiæ Privilegiis : si non in tam Excellenti, tamen Sufficienti Gradu : ex Beneplacito Creatoris ; Et uti hic Terram, cum Christianis habuerunt communem : ità, post præsentis Vitæ Mutationem, Sphæras illas cœlestes & terrestres, hoc est : Novas Terras & Novos Cœlos ; In Societate eorum & Conversatione inhabitabunt & frequentabunt. Accedit : Judæorum, Mahometanorum & Gentilium quod Religiones, veræ sint & rationales, eorum saltem ex Opinione, Persuasione, Fide ; Deo ergò gratæ & acceptæ. Si gratæ & acceptæ : Cultores earum, Deus necessariò in futura quoque amabit Vita. Nunquam enim eos : in præsentis Mundi Statu, Odiò est persecutus ; sed uti felicissimas & beatissimas illis, Globi hujus tradidit Possessiones : ità multa adhuc alia Animæ & Corporis contulit Beneficia, de Cœlo dans ipsis Pluvias ac Tempora fructifera, Cibò implens & Lætitiâ Corda eorum. Militat prò iisdem porrò : quod hæc, Ecclesiæ Universalis Partes : Deum, Universi hujus credant Creatorem : Conservatorem : Gubernatorem. Credere talia : est affirmare Rationis & Revelationis Principia ; Quorum Præmia & Confectaria : Vita æterna, Resurrectio & Migratio de Paradiso in Paradisos, ex Campis Elysiis in novos & meliores, felicioris Status, Campos & Hortos. Imò, dum sic Deum explicitè colunt : tacitè simul Christum venerantur. Christus enim, secunda Trinitatis Persona & Sapientia Dei : à Deo Patre, qui Potentia Dei & prima Trinitatis Persona ;

Persona, est inseparabilis. Patrem ergò qui ador-
 rat : eò ipsò quoque Filium, ejus licet Essentiam
 & Existentiam ignoret ; Divinò confitetur & agno-
 scit Cultu. Quia ergò Nationes dictæ : sub De-
 ismo, Christianismum simul exercuerunt & exer-
 cent, tacita hæc Religio Christiana : imputabitur
 iis, in Meritum; Adeò, ut quemadmodum Christiani
 Manifesti seu Expliciti à Dei Dextris : ità hi Christia-
 ni Impliciti seu Semi-Christiani, à Sinistris ejus,
 in Loco forsitan remotiori : secundum Rationali-
 tatis Gradus, quas professi sunt Religionum;
 Assignatæ sibi habebunt Gloriæ & cœlestis Bea-
 titudinis Choros : Subsellia : Tribunalia. Sed
 concedamus ex superfluò, nostris Opponentibus:
 Rationes allegatas insufficientes esse, quam' ut ea-
 propter supradicti Semi-Christiani, Possessionem
 Capitoli cœlestis & Terras Imperfectè-Beatorum
 prætere possent ; Occupabunt tamen illud,
 ringentibus quamvis Invidis, summâ cum Quie-
 te : partim ob Universalissimam Dei Vocem :
 Omnes sunt Vocati ; partim' ex Divinæ Gratiæ,
 Misericordiæ & Compassionis Exuberantiâ, li-
 berrimam secundum ipsius Voluntatem ; Nec
 non, ob generalem, pro Omnibus Hominibus,
 Satisfactionem CHRISTI : idque hunc so-
 lum ob Finem ; Ut Jus illimitatum & abso-
 lutum : Dominium Eminens Divinum : quod
 in totum Genus sibi reservavit Humanum ; eò
 majori Vigore & clariori Luce, omnium Creatu-
 rarum Oculis manifestaret. Deus enim, ut Pau-
 li verbis loquar : cum vult demonstrare Iram &
 notam facere Potentiam suam, tulit cum multa
 longanimitate Vasa Iræ, apparatus ad Interitum :

Et

Et ut notas faceret Divitias Gloriæ suæ , super Vasa Misericordiæ , quæ præparavit ad Gloriam ; Quos etiam vocavit Nos , non solum ex Judæis sed etiam ex Gentibus ; Sicut etiam in Osea dixit : Vocabo eum , qui non est Populus meus , Populum meum : & eam , quæ non dilecta erat , Dilectam. Et erit , in loco , ubi dictum est illis : Non Populus meus Vos , ibi vocabuntur Filii Dei viventis. Nullum siquidem est Discrimen vel Judæi vel Græci : Nam idem Dominus Omnium : Dives in Omnes , qui invocant Ipsum ; Omnis enim , qui invocaverit Nomen Domini : salvabitur. Judæos autem , Mahometanos & Gentiles : Deum verè & realiter , aliò licet , quam nobis Christianis consuetò Modò , semper & adhuc invocasse , adorasse & coluisse : nemo inficias ibit ; Qui Regionum & Religionum Historias , curiosâ Mentis perlegit Industriâ. Regeret equidem , sine dubio , Ministerium Venerandum : Quomodo autem invocabunt : in quem non crediderunt ? Quomodo verò credent : quem non audiverunt ? Quomodò verò audient : sine Prædicante ? Sed respondet ad eorum Dubia , Deus ipse : inquiens emphaticè ; Inventus sum iis : qui Me non quæsierunt. Manifestus factus sum iis : qui me non interrogant. Ecce Me ! Ecce Me ! Ecce Me ! dixi ad Gentem : quæ non vocata est , de Nomine Meo. Quibus ergò non est annunciatum de Ipso : videbunt. Et qui non audiverunt : intelligent. Concluserunt enim Deus Omnes sub Incredulitatem : ut Omnium miseretur. O Profunditatem Divitiarum , & Sapientiæ , & Cognitionis Dei ! quam inscrutabilia sunt Judicia ejus

& impervestigabiles Viæ ejus ! quis enim' cognovit Mentem Domini ? Aut quis illi fuit à Consiliis ? Aut quis prior dedit ei : & reddetur ei ? Quoniam ex Illo : & per Illum : & in Illo : sunt Omnia. Tu interim : Severâ qui Dictatoris Oratione, Credentibus Non-Christianis, Cælorum occludis Portas : ad Tartara & nigrâ Pice flammantes eos relegans Fluvios, Stridor ubi & Tremor Dentium ; Quis Tu es, qui sic judicas alienum Servum, h. e. Gentes illas : extrâ Ecclesiæ Christianæ Porticus; Divinitatem in Synagogis suis, Templis, Fanis, Lucis & Delubris, peculiari Ritu & Ceremoniarum devotè adorantes Pompâ? Proprio Domino stat, aut cadit. Stabit autem : potens enim' est Dominus, ut eum stabiliat. Nimum sanè tribuis Tibi, Perdilecte Christiane ! solô si Christianismô, Mundum beatificari posse : crudè credis. Salvabitur omnis Gens : Christiana & Barbara. Sectator Veteris & Novi Testamenti. Mahometh & Gentilis. Duplex, à Deo & Scriptura : monstrata est Via, ad Æternitatem. Vocatio Universalis una : Electio particularis altera. Omnes siquidem sunt Vocati : Pauci autem Electi; Uti ergo Judæus & Christianus cum multis ex Gentibus, vi specialis Optionis divinæ, promissas perennaturæ Beatitudinis, videbunt Terras : Electus quia Dei Populus ; Nationes ita reliquæ : ex Titulo Vocationis Generalis : suas, in futura Resurrectione, pariter habebunt æternæ Felicitatis Hæreditates & Possessiones; Rationales cum sint Creaturæ, à Deo ideo creatæ; ut Vitam cum Ipso vivant Æternam : Rationalem : Divinam.

XXXII.

Migrant verò Homines & Nationes Omnes :
 five Judaicæ aut Christianæ , Mahometanæ aut
 Gentilis five fuerint Religionis ; præfenti ex hac
 Vita , in Vitam aliam. Vehiculum & Currus :
 Mors. Migratio : Translocatio. Translocatio :
 Resurrectio Mortuorum. Translocantur autem
 Novum in Cœlum : & Novam in Terram. Cœ-
 lum : Sedes Perfectè-Beatorum. Terra : Rece-
 ptaculum Imperfectè-Beatorum , seu ex Sensu
 Theologicò, Reproborum. Perfectè-Beati : qui
 Cognitionem de Deo habuerunt Rationalem. Im-
 perfectè-Beati : qui minus-Rationalem. Erunt
 verò in Cœlo hoc Novo & Terra Nova : variæ
 Classificationes , majores : mediæ : infimæ ;
 Prout in utrâque : Rationali scilicet & minus Ra-
 tionali Religione, triplices hæ extiterunt Grada-
 tiones & Perfectiones de Cognitione Dei. Sicut
 enim Stella differt à Stella : ita & erit Resurrectio
 Mortuorum. Occupabunt autem Perfectè-Bea-
 torum alii ; Cœli hujus Novi, Orientem vel Meri-
 diem : alii Occidentem ejus vel Septentrionem.
 Quidam, inhabitabunt Zodiacum & differentia
 ejusdem Signa : Nonnulli, Viam Lacteam : pro
 Gloriæ accipient Tabernaculò. Fulgebunt qui-
 dam , sicut Sol : alii, sicut Splendor Firmamenti :
 reliqui , sicuti Stellæ. Par , Imperfectè-Beato-
 rum , Conditio futura. Habebunt illorum Ali-
 qui , pro Nova Sede , in Novâ hâc Terrâ : Zo-
 nas Temperatas. Torridam, Alii. Cœteri, Fri-
 gidas. Imo , prout in Religione , quamdiu Glo-
 bum hunc inhabitaverunt Terr-Aqueum, à Centrò
 Veri-

Veritatis , Deo : suis in Notionibus & Cultu ,
diversimodè deviarunt : Ita & in subsequenti Vita :
pro Domibus suis , Planetas seu Stellas errantes
accipient diversimodas. Mutabiles qui fuere &
desultorii , Mammelucci , Renegadi & Apostatae ;
in Lunam : Veloces , ferventes & ignei , Apostoli &
Missionarii ; in Solem : Rituum , & Sacrorum libidino-
forum ludicrorumque Inventores ; in Venerem :
Martiales , Propugnatores & Ecclesiæ Persecutores ,
Defensores Fidei ; in Martem : Pacifici , Consci-
entiarum Libertatem permittentes , Legislatores
Ecclesiastici , Irenici , Religionum Combinatores ;
in Jovem : Impostores , Seductores , falsi Pro-
phetæ , piarum Fraudum Inventores & Merca-
tores ; in Mercurium : Superstitiosi tandem , te-
naces , Zelotæ & Martyres ; in Saturnum : mi-
grabunt ; Sicque quivis in Globum & Sphæram ,
Genio & Ingenio suo convenientem , proficiscetur :
ibique sua , figet de novo , Tentoria. Gaude-
bunt quidem , hâc in Translocatione : Perfectè-
Beati , meliori , præ Imperfectè-Beatis , Condi-
tione : Semper enim erunt cum Domino , quem
videbunt à Facie ad Faciem , sicuti est : & Ange-
lis similes , cum iis ac universo Sanctorum Cho-
ro , perpetuâ Alacritate , Deum collaudabunt ;
Non tamen ideò in totali jam erunt & existent
Perfectione. Dicuntur Perfectè-Beati , compa-
rativè : habitò scilicet respectu ad reliquos , qui
imperfectiorem de Deo habuere Cognitionem ;
Ratione siquidem Dei : Corpora adhuc sunt ma-
culosa & Opaca. Migrabunt hinc , plurimum post
Seculorum Decursus : ex Novo hoc Cœlo , in
alios denuò Orbes Cœlestes ; Ut per multiplices
ejusmodi Translocationes & Migrationes , purior

& clarior semper eorum , de Deo adhuc fiat No-
titia. Itaque Perfectè-Beatorum Peregrinatio :
eouſque de Cœlo in Cœlum, fortè continuabit ;
donec tandem, ceu Obryzum, ab omnibus Sco-
riis purificatum : Cœlum illud Empyreum! &
Sanctum Sanctorum ingrediantur : loco Religio-
nis Rationalis, Religionem poſſideant Divinam :
Deum non amplius ab Extrà de Facie ad Faciem,
ſed ab Intrà quoad Subſtantiam & Eſſentiam
Ipfius, intimè cognoſcant & intueantur : Ange-
li realiter ipſi ſint, non Angelis tantum' ſimiles.
Breviter : quoadusque ceu Univerſi hujus Circu-
li, in Magno ſuo Puncto Primo & Originali :
ex quo exiverunt, concentrentur & reuniantur.
Imperfectè-Beati : in Novis ſuis Orbibus, ratio-
naliares quidem de Deo, pariter fovebunt Cogi-
tationes ; Appropinquantes, per novas has, ex
præſenti Terræ Globô, Translocationes : magis
& magis Veritatis Throno, ac Oceano Lucis ;
Nondum tamen tam' rationales : quales Perfectè-
Beatorum ſunt Conceptus ; Ad quos utpotè, pri-
us non pervenient : plurimas quam' poſt Mortes :
Reſurrectiones : Colonias : Translocationes &
Migrationes ex Orbibus in Orbes, ex Terris in
Terras, Novo Perfectè-Beatorum Cœlo, propio-
res : ut ſic ſenſim' ac ſenſim' à terreſtribus h. e.
minus rationalibus de Deo Notionibus liberati &
purificati ; ad Religionem verè Rationalem præ-
parentur : ad Novi Cœli Poſſeſſionem quali-
centur : & in Numerum Perfectè-Beatorum
h. e. Credentium Rationalium adoptentur.
Hi interim' Cœlites inter, Noviter-Adepti, &
Novi, Cœli Novi, Homines : peræquè uti
Præde-

Prædecessores , Divinitatis jam' Socii , obligati erunt & manebunt : per easdem Sphæras & Orbitas migrare Cœlestes ; Usque quoad, Revolutionibus multiplicis Vitæ & Transmutationibus absolutis : habiles redditi fuerint Cœlum intrare Cœlorum , ibique Divinam de Deo Notitiam , cum Rationali commutare Cognitione : in Deo , cum Deo , & per Deum viventes & in sempiternum existentes. Fuit ergò , est & erit Resurrectio Mortuorum continua & universalis. Migratio Animarum perpetua : ex uno Globo , in aliud : ex alia Terra , in aliam : ex uno Cœlo , in aliud. Mors hinc Nulla : Vita sed æterna. Vita Nova : in Novo Cœlo & Terra Nova. Vocatio & Salvatio Omnium : Electio Multorum : Damnatio Nullius. Infernus ideò nullus. Pœnæ nullæ. Cœlum enim' est Totum Universum : quod Deo repletum. Ubi verò Deus : ibi Gloria, Salus , Beatitudo , Lux , Quies. Novas , nisi quis Terras illas, Infernum : Incolas earum, Damnatos & Reprobos : Distantias verò Graduales à Præsentia & Divinitatis Facie , Pœnas Peccatorum h. e. eorum , qui imperfectas & minus rationales de Deo & ejus Cultu habuerunt Notiones ; In Sensu planè abusivo : quod per me liberè, ullâ sine Contradictione licet ; appellitare & honorificis hisce Titulis insignire velit. Sunt interim' Meditationes hæ liberæ Rationis, uti reliquæ Reflexiones Philosophico-Theologicæ : innoxie ; Orthodoxiæ Fidei meæ non præjudicantes : quæ Biblicam Mortem, Resurrectionem & Vitam æternam, credit & defendit cum toto Christianorum Choro.

XXXIII.

Historiam Ecclesiasticam & Politicam Novorum Temporum ; notabili Dictorum , Actorum & Factorum scatere Falsitate , certum. Si jam Historia Nova , dubiæ & incertæ Fidei : quam ambiguum ferendum erit Judicium de Antiqua & priorum à Mundo Condito , Seculorum Historia ?

XXXIV.

Lapsus Protoplastorum : Christianis Sacra est Historia ; Profana aliis & Amatoria. Illis : Fundamentum Magnæ , per Christum Restorationis Generis Humani. His : titillans , Explicationis lascivæ Thema. Status Integritatis : casum Adami & Evæ Conjugium. Status Lapsus : Evæ Adulterium. Arbor vetita cum suis Fructibus : videns siquidem Mulier , quod bona esset Arbor in Cibus & quod appetibilis Oculis , imprimis autem desiderabilis ad dandum Intellectum ; Concubitus actualis luxuriosus & Herculeæ Rei Veneræ , in Rem Venerream Immisso. Serpens : Amasius-Adulter. Imaginationes Beverlandi , aliorumquæ* Extravagantes & Irreligiøsæ : quas tamen ex Historia Litteraria , cum mille aliis Opinionibus profanis & exorbitantibus scire & referre ; Nec Crimen involvit nec Peccatum. Castitas : non læditur lascivis Osculis. Religio vera : de Impietate , Atheismo & Superstitione ; summâ cum Gloria triumphat !

XXXV.

* Conferantur : Etat de l' Homme dans le Pechè Originel , imprimè dans le Monde , en 1714. Et la Lettre 9me des Oeuvres mêlées du Sr. G. D. B. à Paris (Hanoveræ) 1715. 8vo.

XXXV.

Origo Mali : Peccati : Vitiorum : Lex. Non scivissem, Concupiscentiam esse Peccatum : Lex nisi dixisset : Ne Concupiscemini. Nunquam Protoplasti lapsi : & edendo de Malô, Malum commisissent, si Lex prohibitiva : Non Comedetis de Fructu Arboris, quæ in medio Horti est ; non adfuisset. Prohibitio hæc : Causa uti Transgressionis, ita Origo Peccati. Nitimur enim in Vitium semper : cupimusque Negata ! Non tamen obinde Autor Legis : est Autor Peccati.

XXXVI.

In Statu Naturali : Actiones sunt Indifferentes : Nec enim Natura potest Justo discernere iniquum. In Statu Politico : fiunt Morales.

XXXVII.

Principium Moralitatis : Superioris est Voluntas. Voluntatis hujus Norma : Utilitas Status : Imperantium : Parentium.

XXXVIII.

Actio hinc justa, honesta, licita, rationalis : quam, Utilitas Politica jubet, suadet ; Utilitas quippe Justæ propè Mater & Æqui : Hæc cœpit condere Leges, Ne quis Fur esset, neu Latro, neu quis Adulter. Actio injusta, turpis, illicita, irrationalis : quam, Utilitas Politica dissuadet :
pro-

prohibet. Et ad hanc ultimam, de Utilitate
Politica · Thesin Politicam, ceu Metam præsen-
tium Meditationum; Gradum jam siste tuum!
velox Rationis meæ Penna! Brevitati stude: Ut
sic citò, Scripta hæc; Percipiant Animi Dociles:
teneantque Fideles. Omne supervacuum, pleno
de Pectore manat. Tu verò Lector Benevole &
Amice Candide! Secunda Vice Vale: & ne titu-
bes, Mandataque iusta, honesta, licita, rationalia
Dei & Principum frangas; Ob Utilitatem tuam
propriam Animæ & Corporis, pervaldè Cave! Vi-
ve tamen & mei, Entis liberè Ratiocinantis & li-
berè Scribentis: semper memor; In hæc, quas
Tibi communicavi Paginarum Trigâ: Meditatio-
nes, Theses, Dubia; Accuratò sæpius perlu-
strando & examinando Judiciò. Alia: Vanitatis
absque Gloria; quæ pariter digna legi sint: linenda
Cedro: & levi servanda Cupresso: mox forsitan,
editurus iterum Opera, & in iis præcipuè scripturus;
Undè parentur Opes: quid alat, formetque Poten-
tem Principem: Quid deceat, quid non: quò
Virtus: quò ferat Error: in Arte Regnandi & The-
saurizandi. Non interim, an vel ut Turba, Labo-
res meos miretur; Curo. Vix quidam ex eâdem:
taliam rectè mirantur, amantque; Cum ea non intelli-
gant: communem ultra non sapiant Crepidam:
Nec Divinorum capaces: neque exercendis capi-
endisque Artibus Sublimioribus apti; Paucis con-
tentus sum Lectoribus: Rationales modò sint Ho-
mines, & Judices æqui. Imò satis est, Equitem
mihi plaudere, ut audax, Contemptis aliis, ex-
plofa Arbuscula dixit. Hæc unicè Opto: Hæc
Voveo: Hæc Precor: Elucubrationibus ut meis,
C ob-

obveniat Felicitas. Precor tamen quoque Corde
cum Christiano, Oratione licet Ethnica:

*Sit mihi, quod nunc est, etiam minus; Ut
mihi vivam*

*Quod superest Aevi, si quid superesse vo-
lunt Di.*

*Sit bona Librorum: & provisa frugis in
Annum*

Copia: ne fluitem dubia spe pendulus hora.

*Sed satis est orare Jovem: qui do-
nat & aufert!*

*Det Vitam: det Opes. Aequum mi Ani-
mum: ipse parabo.*

Horat. Epist. L. I. Epist. XVIII.

F I N I S.

